

Nr 469

Av herr Anderson, Carl Albert, m. fl., i anledning av Kungl Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1957/58 till folkskoleseminarieorganisationen m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 123 angående anslag för budgetåret 1957/58 till folkskoleseminarieorganisationen m. m. innehåller bl. a. förslaget, att småskoleseminariet i Stockholm skall avvecklas.

I Stockholm finns för närvarande fyra läroanstalter, som utbildar lärare för folkskolan, nämligen lärarhögskolan, folkskoleseminariet för kvinnliga elever, folkskoleseminariet för manliga elever och småskoleseminariet. De två sistnämnda är betecknade som provisoriska. I enlighet med tidigare beslut av riksdagen håller folkskoleseminariet för manliga elever på att avvecklas. I proposition nr 123 föreslås, att även småskoleseminariet skall avvecklas. Då enligt samma proposition seminarierna i fortsättningen skall organiseras så, att de utbildar både folkskollärare och småskollärare, synes avsikten vara, att de båda linjer för utbildning av småskollärare, som nu finns vid småskoleseminariet, skall överflyttas till folkskoleseminariet för kvinnliga elever. Kapaciteten i fråga om examination av småskollärare skulle genom de föreslagna omläggningarna förbli 48 per år.

Nyrekryteringsbehovet genom avgång av lärare, som överskrider pensionsgränsen, är för närvarande inom Stockholms skoldistrikt ca 20 småskollärare per år. Härtill kommer motsvarande behov inom övriga skoldistrikt inom Stor-Stockholm.

Hur många av de utexaminerade som söker läroanställning inom Stor-Stockholm är inte lätt att säga, men de kan uppskattningsvis beräknas till två tredjedelar av hela antalet. Detta innebär, att årligen 30 småskollärare skulle stå till förfogande. Sannolikt räcker dessa inte fullt för att motsvara behovet.

Detta behov kommer för småskollärarnas del att öka, därigenom att ca 200 sådana lärare under de närmaste åren skall överta klass 3, där undervisningen hittills bestritts av folkskollärare. Den i propositionen föreslagna sänkningen av elevantalet per klass i folkskolan ökar behovet av småskollärare med ytterligare 50. För närvarande tjänstgör 13 oexaminerade lärare som vikarier inom småskolan. Dessa siffror gäller Stockholms skoldistrikt. Motsvarande ökning av behovet kommer att göra sig gällande inom övriga skoldistrikt tillhörande Stor-Stockholm.

Med hänsyn härtill synes det nödvändigt, att nedläggandet av småskoleseminariet uppskjuts ett eller annat år. Även om, vilket synes rimligt, de nuvarande linjerna vid småskoleseminariet överflyttas till folkskolesemi-

nariet för kvinnliga elever, skulle för de närmaste åren småskoleseminariets kapacitet erfordras för utexaminerandet av de småskollärare som motsvarar det akuta behovet av nyanställningar under de närmaste åren.

Någon rekrytering utifrån är inte att påräkna i någon större utsträckning. Bostadssvårigheterna lägger hinder i vägen. För att inte bristen på småskollärare inom Stor-Stockholm under de närmaste åren skall bli katastrofal, erfordras därför, att kapaciteten hos Stockholms seminarier under några års tid fördubblas. Detta kan utan svårigheter ernås, om två linjer i enlighet med planerna förläggs till folkskoleseminariet för kvinnliga elever och två provisoriska linjer bibehålls vid småskoleseminariet.

Med hänvisning till ovanstående hemställs,

att riksdagen ville besluta att den i proposition nr 123 föreslagna avvecklingen av småskoleseminariet i Stockholm tills vidare skall anstå.

Stockholm den 29 mars 1957

Carl Albert Anderson

Gösta Elfving

G. Branting